gandelel'imfumbe.

imfumbe - godhla, fihla, hlona kuya -

Cetshwayo's zibongo

Msindo kwa Ntilingi!
Obangwe aba se Nlengeeni be na ba
kwa Kinya,
Nhlondhloni eli nga za wa buli amapiko
Bali ba xokozel' indhlondhlo ya ko
Kwa Tshana -
Tambekeka wena o aliwayo
Uze weusa intambanana na ngezi
nyembezi.
Abafazi ba kwa Ngxangaza ba zo
lal' esibayeni njenge amatole
amatole a zo lalapi?
Uyé wa dabula kumlaba obe
zalewa nga kwani
wa fika wa m nika inyanda ye
mkonto
Wati Mtak' ka Ndaba uze u ba
hlabe naséméhlweni -

izindhlondhlo zi wa bul' amapiko

[13]

Ingati ezimpondo zi magegenene.
Ba beti kayi ku wel' umhlatuze
Beti ba yi vimbele ngamapande emkonto.
Wa tshinkizela umatshinkizela omnyama, edondolozela nge nhlendhla yake.
Impi yake eya ku yi butisa endhlu-
-wayini ~~(nezi ka langazana)~~
Za fik' izinkomo za se Ndhlwayini wazi hlaba kanye namatol'azo.
Kwatiwa zi yeke lezo Mtak'ka Ndaba:
ngezi ka nyokomkulu,
Ezi ka langazana.
Wa tshinkizel' umatshinkizel' omnyama, edondolozela nge nhlendhla yake, eyo tshona nge sikalo si ka Mpehlela no Ma-
-gwakazi
Eya ngom'kadu obe zalwa ~~u~~ umswelí

Uya u kok' umnyateliso
Igabi lakwabo lezinkabi, eli mpunge
U ya ngompepa obe zalwa u Ndendeze
Uya li kok' igabi la kwabo eli mnyama
lezinkabi
U ya ngo Gaozi, obe zalwa u Silwana,
Uya u kok' umnyateliso, igabi la kwa
eli nkone, le zinkabi
kwa tshinkizel' unatshikizel' omnyama
edondolozele nge nklendhla yake
e yo tshona nge sikala sa mahlati
amabili, iShowe Kanye ne Dhlinza
Eya ngo Sikonyana o be zalwa u Nggungqulu
Uya u kok' umnyateliso
Igab' la kwabo e li xub' im'bala
Igwalagwala lika Menzi, eli
suk' Entumeni
Kwa bej' e iShowe kwa ye kwa bej'
u Tukela

umhlambi / omkulu

~~(tawing ... great strength)~~
Izigigga zi ka Ndaba, a ba zi fulele
nga matshoba
Sat' ukuvuka sa dhl' uZulu.
abantu ba se Ntenguweni ngi ya
be saba, ngi ba solile.
Ba zibukul' itshe, itshe li ne
mamba
Imamba yat' ukuvuka ya ngeni
ehlatini, la ba pul' ubuso bengwe.
Umtundulukwa o vutw' eNdulinde
Iziggoza zi yo labalabela ~~Iziggoza zi labalabela~~
u Dhlu Nomsinekwana wa m tshaya
pansi, kwo lu dumayo ezigungeni
a kwaze kwaba ndabazaluto,
Wa mudhla umatshaya 'a yi tshukule
Wa m tshaya pansi kwo lu dumayo,
a kwaba ndaba zaluto, ezigungeni.
Wa m dhl' undigomba obe zaluva
Intshaba wam tshaya pansi
ezikambeni kwo lu dumayo, a kwa

ba ndaba za luto
Wa mudhl' u Faku o be zalwa uMtshana
ezikambeni, wamtshaya pansi, kwo
lu dumayo, a kwa ba ndaba za luto.
Wa m udhl' uBambelela o be zalwa
uSotobe za ngas' ezikambeni wa m
tshaya pansi, kwo lu dumayo, a kwaba
ndaba za luto.
Waji vimb' imbobo yamapoyisa
~~Uhlang~~ Uhlamvana ~~u~~ bul' umlilo
o bu baswe u Mantshonga no Nggele
-bana
Ozitozimagwegwe, ~~z~~ ngoba zgwegwe
iziqqoza-
uBaba le nkomo ~~z~~ za kwa Mtshwe
-tshwe,
Udunusel' uNdi no Kahlamba.
Umzingeli ka Tshaka be no Dingana
Uz' uzingele u buye ngamanono
intaki ka Ndaba.

Ngapatsheya kwakon' abatwhlope,
(amagubu)
Uze we sab' imilandu Emidala
Eya yenziwa ngabo yihlo.
Uhlati li mnyama, limnyama lonke
ne mizi yalo.
Usaka lwe kakweni, lapa kuhlangana
kona imifula
Ubukudis' abantu be nga tand'
ukubukuda
Ngoba Ebukudis' amadoda Emadala
Ngoba Ebukudis' uNongalaza Ezalwa
uNondela.
Wa bukudis' uKwana, obe zalwa
uNaraya,
Wa bukudis' ~~uMlowe~~ uMgebisa
obe zalwa uJokwe
Wa bukudis' uMatshekana obe
zalwa uMagoboza
Umagamusela ~~(woe)~~
U manyba ye Vuna, Eti ukuwuka
yadhl' a ba ka yise.

(bunch of ...)

Wadhl' indhlovu' e ne si hlonti
Kwabaka yise, amakubalo asiwa (dhl.)
u Cetshwayo (or u yena) Kwa ba ka
Mpande
Wadhl' u Tshonkweni obezalwa
u Mpande, amakubal' adhliwa
u Cetshwayo (u yena) kwa ba ka
Mpande
Wadhl' u Mantantashiya etc.
Wadhl' u Somfcjawana "
Wadhl' u Mdumba "
Wadhl' u Dabulesinye "
Indaba yenziwe u Mangina obe
zalwa u Nkontshela,
U yena o tal' izinkomo zas' e Mangweni
Waya wazi tela ndawonye neza se
Mkweyantaba, ~~(...)~~
Ngob' etate u Nscaba ka Mkono.
Izizba si ka Hamu be no ziwedu
Esibukudise izihlangu za se Mkweya
-ntaba,

(Time of marriage)

45 [20]

uJininindi omnyama o ngabu bende be zingwe no be zingonyama.

S, heard

Nomandaba ka Nteti induna ya Kandempemvu - not imbongi but did bonga, would go on for hours.

also heard others Zimu ka Maghlozi when bonga ing iguda Mascetshana ka Nombi - nlanga ye nkosi + bonga it - liong + at Ngcobo tribe with Socwatsha.

kwo Sitshitshili - good at izibongo ... ka Cetsh

29.12.01